

حل امتحان میان ترم ریاضی مهندسی

حل 1: با توجه به معادله $f(x) = \int_0^{\infty} \left(\frac{1}{\omega^2 + 4} \cos \omega x + \frac{\omega}{\omega^2 + 4} \sin \omega x \right) d\omega$ داریم:

$$f(x) = \int_0^{\infty} \left(\frac{1}{\omega^2 + 4} \cos \omega x + \frac{\omega}{\omega^2 + 4} \sin \omega x \right) d\omega = \int_0^{\infty} [A(\omega) \cos \omega x + B(\omega) \sin \omega x] d\omega \rightarrow$$

$$A(\omega) = \frac{1}{\omega^2 + 4} = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega x dx \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega x dx = \pi A(\omega)$$

$$B(\omega) = \frac{\omega}{\omega^2 + 4} = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \sin \omega x dx \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \sin \omega x dx = \pi B(\omega)$$

با استفاده از روابط $\cos 3x = 4 \cos^3 x - 3 \cos x$, $\sin 3x = 3 \sin x - 4 \sin^3 x$ داریم:

$$\cos^3 x = \frac{1}{4} (\cos 3x + 3 \cos x), \quad \sin^3 x = \frac{1}{4} (3 \sin x - \sin 3x)$$

که با جایگزینی در معادله خواسته شده داریم:

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) (2 \cos^3 x + 3 \sin^3 x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} f(x) (2 \cos^3 x) dx + \int_{-\infty}^{\infty} f(x) (3 \sin^3 x) dx =$$

$$\frac{1}{2} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) (\cos 3x + 3 \cos x) dx + \frac{3}{4} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) (3 \sin x - \sin 3x) dx =$$

$$\frac{3}{2} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos x dx + \frac{1}{2} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos 3x dx + \frac{9}{4} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \sin x dx - \frac{3}{4} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \sin 3x dx =$$

$$\frac{3}{2} \pi A(\omega = 1) + \frac{1}{2} \pi A(\omega = 3) + \frac{9}{4} \pi B(\omega = 1) - \frac{3}{4} \pi B(\omega = 3) =$$

$$\pi \left[\frac{3}{2} \frac{1}{1^2 + 4} + \frac{1}{2} \frac{1}{3^2 + 4} + \frac{9}{4} \frac{1}{1^2 + 4} - \frac{3}{4} \frac{3}{3^2 + 4} \right] =$$

$$\pi \left[\frac{3}{10} + \frac{1}{26} + \frac{9}{20} - \frac{9}{52} \right] = \pi \frac{78 + 10 + 13 \times 9 - 45}{260} = \frac{160\pi}{260} = \frac{8\pi}{13}$$

3 نمره

حل 2: از طرفین تبدیل لاپلاس میگیریم:

$$s^2 Y(s) - s y(0) - y'(0) + 5[s Y(s) - y(0)] + 4 Y(s) = \frac{1}{s+2} \rightarrow s^2 Y(s) - s(-1) - 1 + 5[s Y(s) + 1] + 4 Y(s) = \frac{1}{s+2}$$

$$(s^2 + 5s + 4) Y(s) + s - 1 + 5 = \frac{1}{s+2} \rightarrow (s^2 + 5s + 4) Y(s) = \frac{1}{s+2} - s - 4 \rightarrow Y(s) = \frac{-s^2 - 6s - 7}{(s+1)(s+4)(s+2)}$$

$$Y(s) = \frac{A}{s+1} + \frac{B}{s+2} + \frac{C}{s+4} \quad A = (s+1) Y(s)_{(s=-1)} = \frac{-(-1)^2 - 6(-1) - 7}{(-1+4)(-1+2)} = -\frac{2}{3}$$

$$B = (s+2)Y(s)_{(s=-2)} = \frac{-(-2)^2 - 6(-2) - 7}{(-2+1)(-2+4)} = -\frac{1}{2} \quad C = (s+4)Y(s)_{(s=-4)} = \frac{-(-4)^2 - 6(-4) - 7}{(-4+1)(-4+2)} = \frac{1}{6} \rightarrow$$

$$Y(s) = \frac{-\frac{2}{3}}{s+1} + \frac{-\frac{1}{2}}{s+2} + \frac{\frac{1}{6}}{s+4} \rightarrow y(t) = \left(-\frac{2}{3}e^{-t} - \frac{1}{2}e^{-2t} + \frac{1}{6}e^{-4t}\right)u_{-1}(t)$$

3 نمره

برای حل معادله دیفرانسیل از طرفین تبدیل فوریه میگیریم:

$$(j\omega)^3 Y(\omega) + 6(j\omega)^2 Y(\omega) + 3(j\omega)Y(\omega) + 24Y(\omega) = 2j\omega X(\omega) + 4X(\omega) \rightarrow$$

$$[(j\omega)^3 + 6(j\omega)^2 + 3(j\omega) + 24]Y(\omega) = (2j\omega + 4)X(\omega) \rightarrow H(\omega) = \frac{Y(\omega)}{X(\omega)} = \frac{2j\omega + 4}{(j\omega)^3 + 6(j\omega)^2 + 3(j\omega) + 24}$$

چون فرکانس ورودی $\omega = 2$ میباشد تابع تبدیل را در این فرکانس حساب میکنیم:

$$H(2) = \frac{2j(2) + 4}{(j2)^3 + 6(j2)^2 + 3(j2) + 24} = \frac{4j + 4}{-8j - 24 + 6j + 24} = \frac{4 + 4j}{-2j} = -2 + 2j = 2\sqrt{2}e^{j135^\circ}$$

بنابراین دامنه تابع تبدیل $2\sqrt{2}$ و فاز آن 135° درجه است پس دامنه خروجی برابر است با دامنه ورودی ضربدر دامنه تابع تبدیل و فاز خروجی برابر است با فاز ورودی بعلاوه فاز تابع تبدیل به عبارت دیگر:

$$y(t) = 2\sqrt{2} \times 3\sqrt{2} \cos(2t + 45^\circ + 135^\circ) = -12 \sin 2t$$

2 نمره

حل 3-الف: ابتدا برای رسیدن به معادله همگن میتوانیم بنویسیم:

$$w(x, t) = w(x, t) - V(x) + V(x) = u(x, t) + V(x)$$

با جایگزینی در معادله داده شده داریم:

$$u_{xx}(x, t) + \frac{d^2 V(x)}{dx^2} = u_{tt}(x, t) + 6x \rightarrow \begin{cases} u_{xx}(x, t) = u_{tt}(x, t) \\ \frac{d^2 V(x)}{dx^2} = 6x \rightarrow V(x) = x^3 + Ax + B \end{cases}$$

حالا شرط مرزی ها را اعمال میکنیم:

$$w(x, t) = u(x, t) + V(x) \rightarrow w(0, t) = u(0, t) + V(0) = 0 \rightarrow u(0, t) = 0 \quad V(0) = 0$$

$$w(\pi, t) = u(\pi, t) + V(\pi) = \pi^3 \rightarrow u(\pi, t) = 0 \quad V(\pi) = \pi^3$$

با شرط مرزی های بدست آمده ابتدا $V(x)$ را بدست می آوریم:

$$V(x) = x^3 + Ax + B \quad V(0) = 0 \rightarrow B = 0 \quad V(\pi) = \pi^3 + A\pi = \pi^3 \rightarrow A = 0 \rightarrow V(x) = x^3$$

حال برای معادله اول داریم:

$$u_{xx}(x,t) = u_{tt}(x,t) \quad u_t(x,0) = w_t(x,0) = 4 \sin^3 x \rightarrow \begin{cases} u(0,t) = 0 \\ u(\pi,t) = 0 \\ u(x,0) = 0 \\ u_t(x,0) = 4 \sin^3 x \end{cases}$$

بنابراین شرایط مرزی به شرایط مرزی همگن تغییر یافت و معادله بر حسب $u(x,t)$ به صورت همگن زیر در آمد:

$$u_{xx}(x,t) = u_{tt}(x,t)$$

حال با روش جدا سازی متغیرها $u(x,t) = X(x)T(t)$ و جایگزینی در معادله دیفرانسیل همگن بدست آمده خواهیم داشت:

$$\frac{X''}{X} = \frac{T''}{T} = -k^2 \rightarrow u(x,t) = (a \sin kx + b \cos kx)(d \sin kt + d \cos kt)$$

$$u(0,t) = 0 \rightarrow b = 0 \quad u(\pi,t) = 0 \rightarrow k = n \quad u(x,0) = 0 \rightarrow d = 0$$

$$\rightarrow u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} A_n \sin nt \sin nx \quad u_t(x,0) = 4 \sin^3 x = \sum_{n=1}^{\infty} n A_n \sin nx \rightarrow 3 \sin x - \sin 3x = \sum_{n=1}^{\infty} n A_n \sin nx$$

$$\rightarrow A_1 = 1 \quad 3A_3 = -1 \rightarrow A_3 = -\frac{1}{3} \rightarrow u(x,t) = 3 \sin t \sin x - \frac{1}{3} \sin 3t \sin 3x \rightarrow$$

$$w(x,t) = V(x) + u(x,t) = x^3 + u(x,t) = x^3 + 3 \sin t \sin x - \frac{1}{3} \sin 3t \sin 3x$$

3 نمره

حل 3-ب:

$$\frac{d^2 W(x,s)}{dx^2} = s^2 W(x,s) + \frac{1}{s+1} \rightarrow \frac{d^2 W(x,s)}{dx^2} - s^2 W(x,s) = \frac{1}{s+1} \rightarrow$$

$$\lambda^2 - s^2 = 0 \rightarrow \lambda = \pm s \rightarrow W_h = Ae^{sx} + Be^{-sx} \quad -s^2 W_p = \frac{1}{s+1} \rightarrow W_p = -\frac{1}{s^2(s+1)} \rightarrow$$

$$W = W_h + W_p = Ae^{sx} + Be^{-sx} - \frac{1}{s^2(s+1)}$$

برای کرانه دار بودن باید وقتی $x \rightarrow \infty$ تابع محدود باشد بنابراین $A = 0$ در نتیجه:

$$W = Be^{-sx} - \frac{1}{s^2(s+1)} \quad w(0,t) = 1 \rightarrow W(0,s) = \frac{1}{s} \rightarrow B - \frac{1}{s^2(s+1)} = \frac{1}{s} \rightarrow B = \frac{1}{s^2} + \frac{1}{s+1}$$

$$W(x,s) = \left(\frac{1}{s^2} + \frac{1}{s+1}\right)e^{-sx} - \frac{1}{s^2(s+1)} = \left(\frac{1}{s^2} + \frac{1}{s+1}\right)e^{-sx} - \frac{1}{s^2} + \frac{1}{s} - \frac{1}{s+1} \rightarrow$$

$$w(x,t) = [t - x + e^{-(t-x)}]u_{-1}(t-x) - t + 1 - e^{-t}$$

3 نمره

حل 4-الف:

$$I_1 = \int_0^{\infty} \frac{dx}{(x^2 + x + 1)^2} = \int_0^{\infty} \frac{dx}{[(x + 0.5)^2 + 0.75]^2} \quad x + 0.5 = y \rightarrow dx = dy \rightarrow I_1 = \int_0^{\infty} \frac{dy}{(y^2 + 0.75)^2}$$

فوريه تابع $f(t) = e^{-\alpha|t|}$ برابر است با:

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\alpha|t|} e^{-j\omega t} dt = \int_{-\infty}^0 e^{t(\alpha - j\omega)} dt + \int_0^{\infty} e^{-t(\alpha + j\omega)} dt = \frac{2\alpha}{\omega^2 + \alpha^2}$$

حال با استفاده از قضيه پارسوال داريم:

$$\int_{-\infty}^{\infty} |f(t)|^2 dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |F(\omega)|^2 d\omega \rightarrow 2 \int_0^{\infty} e^{-2\alpha t} dt = 2 \frac{1}{2\pi} \int_0^{\infty} \frac{4\alpha^2}{(\omega^2 + \alpha^2)^2} d\omega \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{4\alpha^2}{(\omega^2 + \alpha^2)^2} d\omega = 2\pi \int_0^{\infty} e^{-2\alpha t} dt =$$

$$2\pi \left[-\frac{1}{2\alpha} e^{-2\alpha t} \right]_0^{\infty} = \frac{\pi}{\alpha} \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{d\omega}{(\omega^2 + \alpha^2)^2} = \frac{\pi}{4\alpha^3}$$

حال در رابطه بالا قرار دهيم $\alpha = \frac{\sqrt{3}}{2}$, $\omega = y$, در نتيجه داريم:

$$I_1 = \int_0^{\infty} \frac{dy}{(y^2 + 0.75)^2} = \frac{\pi}{4\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^3} = \frac{2\pi}{3\sqrt{3}}$$

2 نمره

حل 4-ب: فوريه تابع $f(t) = \begin{cases} 1-|t| & |t| < 1 \\ 0 & |t| > 1 \end{cases}$ برابر است با:

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t) e^{-j\omega t} dt = \int_{-1}^1 (1-|t|) e^{-j\omega t} dt = \int_{-1}^0 (1+t) e^{-j\omega t} dt + \int_0^1 (1-t) e^{-j\omega t} dt =$$

$$[(1+t) \frac{j}{\omega} e^{-j\omega t}]_{-1}^0 - \int_{-1}^0 \frac{j}{\omega} e^{-j\omega t} dt + [(1-t) \frac{j}{\omega} e^{-j\omega t}]_0^1 + \int_0^1 \frac{j}{\omega} e^{-j\omega t} dt = \frac{j}{\omega} - [\frac{j}{-\omega^2} e^{-j\omega t}]_{-1}^0 - \frac{j}{\omega} + [\frac{j}{-\omega^2} e^{-j\omega t}]_0^1$$

$$-\frac{e^{j\omega}}{\omega^2} + \frac{1}{\omega^2} + \frac{1}{\omega^2} - \frac{e^{-j\omega}}{\omega^2} = \frac{2 - (e^{j\omega} + e^{-j\omega})}{\omega^2} = \frac{2(1 - \cos \omega)}{\omega^2} = \frac{2(2 \sin^2 \frac{\omega}{2})}{\omega^2} = \frac{4 \sin^2 \frac{\omega}{2}}{\omega^2} \rightarrow$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} |f(t)|^2 dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |F(\omega)|^2 d\omega \rightarrow 2 \int_0^1 (1-t)^2 dt = 2 \times \frac{1}{2\pi} \int_0^{\infty} \left[\frac{4 \sin^2 \frac{\omega}{2}}{\omega^2} \right]^2 d\omega \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{4 \sin^2 \frac{\omega}{2}}{\omega^2} d\omega = 2\pi \int_0^1 (1-t)^2 dt \rightarrow$$

$$\int_0^{\infty} \frac{16 \sin^4 \frac{\omega}{2}}{\omega^4} d\omega = \left[-\frac{2\pi}{3} (1-t)^3 \right]_0^1 = \frac{2\pi}{3} \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\sin^4 \frac{\omega}{2}}{\omega^4} d\omega = \frac{\pi}{24} \quad \frac{\omega}{2} = x \rightarrow \omega = 2x \rightarrow d\omega = 2dx \rightarrow$$

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin^4 x}{16x^4} 2dx = \frac{\pi}{24} \rightarrow I_2 = \int_0^{\infty} \frac{\sin^4 x}{x^4} dx = \frac{\pi}{3}$$

2 نمره

حل 4-پ: حال اگر از تابع $f(t) = \begin{cases} 1-|t| & |t| < 1 \\ 0 & |t| > 1 \end{cases}$ مشتق بگيريم داريم: $g(t) = f'(t) = \begin{cases} 1 & -1 < t < 0 \\ -1 & 0 < t < 1 \end{cases}$

حال فوريه تابع $g(t)$ را حساب ميکنيم:

$$G(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} g(t)e^{-j\omega t} dt = \int_{-1}^0 e^{-j\omega t} dt + \int_0^1 -e^{-j\omega t} dt = \left[\frac{1}{-j\omega} e^{-j\omega t} \right]_{-1}^0 + \left[\frac{-1}{-j\omega} e^{-j\omega t} \right]_0^1 = \frac{1 - e^{j\omega}}{-j\omega} - \frac{e^{-j\omega} - 1}{-j\omega} =$$

$$\frac{2 - (e^{j\omega} + e^{-j\omega})}{-j\omega} = j \frac{2 - 2 \cos \omega}{\omega} = j \frac{2(1 - \cos \omega)}{\omega} = j \frac{4 \sin^2 \frac{\omega}{2}}{\omega}$$

حال از قضيه پارسوال استفاده ميکنيم:

$$\int_{-\infty}^{\infty} g^2(t) dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |G(\omega)|^2 d\omega \rightarrow 2 \int_0^1 1 dt = 2 \frac{1}{2\pi} \int_0^{\infty} \left(\frac{4 \sin^2 \frac{\omega}{2}}{\omega} \right)^2 d\omega \rightarrow 1 = \frac{16}{2\pi} \int_0^{\infty} \frac{\sin^4 \frac{\omega}{2}}{\omega^2} d\omega \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\sin^4 \frac{\omega}{2}}{\omega^2} d\omega = \frac{\pi}{8}$$

حال با تغيير متغير $\frac{\omega}{2} = x \rightarrow \omega = 2x \rightarrow d\omega = 2dx$ داريم:

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin^4 \frac{\omega}{2}}{\omega^2} d\omega = \frac{\pi}{8} \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\sin^4 x}{4x^2} 2dx = \frac{\pi}{8} \rightarrow I_3 = \int_0^{\infty} \frac{\sin^4 x}{x^2} dx = \frac{\pi}{4}$$

2 نمره

والسلام

موفق باشيد

محمود محمدطاهري ارديبهشت 1401